

De col·laboració

Un assaig biològic sobre el burguès modern

per

XAVIER FARRERONS (fill)

Resulta còmic, d'altra part, que la dissort en aquest món pervingui, tan sovint, d'homes curts de talla. Són molt més enèrgics i insuportables que els alts. Sempre m'he guardat de formar part de companyies comanades per homes menuts.—REMARQUE.

EL nus de la moderna medicina està avui dia en el problema de la Constitució. Els clínics actuals han ressuscitat oblidadíssimes creences refonent-les i donant-les-hi un nou caire, el qual fa que la qüestió tingui un aspecte del tot científic cosa de què estava mancat anteriorment.

Les relacions existents entre cos i ànima són tan íntimes que no podem mai pensar ni imaginar-nos un d'aquests components aïlladament.

Ja el sentit popular (citant exemples de Kretschmer) ha representat el diable prim i amb punxaguda barba, a l'intrigant geperut i tossiquejant, en canvi la dona de sa sentit comú se la representa grossa, baixa i amb els braços en gerra i mai se'ns acudiria, per exemple, d'imaginar-nos un Don Quixot, baix, gros i amb una brillant calva.

Qui condiona la formació del nostre cos i de la nostra psiquis són les glàndules de secreció interna, les quals elaboren unes substàncies denominades hormones, encarregades d'actuar no solament sobre la morfologia del nostre organisme, sinó sobre la vida del nostre esperit, ja actuant directament sobre el cervell, ja per intermig del sistema nerviós vegetatiu, el qual amb els seus dos components, vague i simpàtic (que estan en constant antagonisme), s'encarrega de regular el funcionament dels nostres òrgans interns, així com el de les glàndules de secreció interna donant lloc a un conegudíssim cercle viciós. És ben sabuda la

diferent manera com pensa un cretí d'un subjecte normal i quant distintament actua un eunuc d'un individu amb funció sexual perfecta.

Altres autors han anat encara més lluny en les seves apreciacions i fan notar que no solament existeix una íntima dependència entre cos i esperit, sinó que aquesta existeix també entre home i medi extern, i així, cita Ortega i Gasset, hi ha, segons expressió de Jung, una "paleontologia de l'ànima" que no seria res més que l'expressió d'aquesta relació entre les ànimes i el seu corresponent període històric, succeint una cosa semblant a allò que passa en els períodes geològics, en què a cada un d'ells correspon una anatomia característica, que seria la normal en la seva època, però que igual al que succeeix entre les espècies animals en tota època existirien individus o grups supervivents d'edats anteriors. El burguès no seria altra cosa que una espècie d'Ictiosaurus en plena època xx. És l'esperit industrial o Sanchopancesc en una època d'esperit guerrer com és la nostra, en la qual l'esport ha vingut a endegar i substituir l'esperit bèl·lic.

Els esforços que s'han fet per a reduir a uns quants tipus la immensa varietat d'individus humans daten de fa molt de temps.

La classificació més antiga és la de Claudi Galeno, metge grec que visqué en el segle II després de Jesucrist, que distingia quatre temperaments: